

MIN ANDLIGA RESA MED MARTIN LÖNNEBO

Studier i grupp

Studiecirkeln är en fri studieform som ger möjligheter att låta deltagarnas intressen styra studierna i mycket hög grad. Man brukar säga att i en studiecirkel bestämmer deltagare och cirkelledare tillsammans studiernas inriktning, så att de svarar mot deltagarnas kunskapsbehov.

Det är bra att redan från början av studierna diskutera hur ni tycker att arbetet i er grupp bör gå till, hur ofta ni vill träffas och vilket arbetstempo ni önskar hålla.

Är studielokalen tillfredsställande? Finns t.ex. möjlighet att göra Internetsökningar? Om inte, vilka har tillgång till Internet hemma och kan söka information för gruppens räkning? Vill ni ha kafferast under era sammankomster? Vill ni åta er att läsa mellan sammankomsterna eller utföra något annat studiearbete då? Vill ni turas om att göra korta inledningar om det ni har läst i grundboken?

Första sammankomsten presenterar ni er förstås för varandra och antecknar namn, adresser och telefonnummer. Berätta varför ni har valt att studera just den här boken och vad ni väntar er av studierna.

I en studiecirkel som fungerar bra är alla aktiva i arbetet. Ta gärna upp och diskutera hur ni kan arbeta tillsammans så att alla kommer till tals och alla får sina viktiga frågor belysta.

Planera studierna

Diskutera tillsammans vad ni vill få ut av studierna var och en. Vilka är de viktigaste frågorna som ni vill ställa och söka svar på i er grupp? En sådan inventering av era behov bör styra hur ni väljer att arbeta med boken. Har ni likartade önskemål och motiv för att delta. Hur ska allas behov kunna tillgodoses?

Varje studiecirkel är unik och gruppen bör göra ett medvetet val av hur man vill arbeta med grundboken – i förhållande till vilka intressen deltagarna har.

Försök formulera era egna frågor. De förslag till

arbetsuppgifter och diskussionsfrågor som finns i handledningen bör ni bara se som ”första hjälpen” till att formulera just de frågor som ni allra helst vill ha svar på.

Denna inventering ger er vägledning om vilka kapitel i grundboken som ni vill diskutera särskilt ingående.

Att göra ett eget val av vilka frågeställningar ni vill fördjupa er i är särskilt angeläget när ni arbetar med en bok som ger så många valmöjligheter som *Min andliga resa med Martin Lönnebo*. Ni kan välja att intressera er extra mycket för exempelvis:

- Martin Lönnebos betydelse som kyrkoman,
- hur han framträder som person i boken, hans livshistoria,
- skildringen av andligt sökande (jämför med andra likartade skildringar ...)
- hur kommunikationen mellan två människor utvecklas och förändras under en längre tids samspel.

Boken ”Min andliga resa med Martin Lönnebo” är disponerad i 17 kapitel. Varje kapitel avslutas med några citat ur Martin Lönnebos egna skrifter, citat som mer eller mindre tydligt anknyter till temat för respektive kapitel.

Eftersom boken speglar en process, ett samtal i utveckling, är det rimligt att i stora drag följa bokens uppläggning från början till slut. Men de kapitel som verkar särskilt intressanta bör ni förstås välja att lägga mer tid på medan ni behandlar andra mer översiktligt.

Det är bra om ni på ett tidigt stadium diskuterar arbetsfördelningen i cirkeln. Kanske kan ni turas om att göra korta inledningar om det ni har kommit överens om att läsa i grundboken till varje sammankomst. Någon kanske är särskilt tilltalad av Martin Lönnebos författarskap och kan föra in lite av hans texter i cirkelarbetet, läsa något passande ur hans böcker vid varje sammankomst.

Någon kanske är engagerad i ett av de områden som behandlas i dialogen: miljöfrågor, u-hjälp, kyrkans

ansvar för fattiga och utslagna ... och kan bidra extra vid just den sammankomst när ni diskuterar det kapitlet i grundboken.

Läs författarens förord till boken. Vad tycker ni det säger om bokens inriktning? Är det en inriktning som stämmer med era förväntningar?

Kompletterande information

Vilken kompletterande litteratur kan vidga kunskaperna i ämnet?

Litteraturlistan är helt fokuserad på Martin Lönnebos egna böcker. Vilka andra typer av böcker tror ni skulle kunna vara till nytta för er? Be gärna er bibliotekarie om hjälp med att få fram sådana.

Eller sök litteratur själva på Internetadressen www.libris.kb.se. På många biblioteksfilialer finns möjlighet att göra Internetsökningar. Tänk på att det går att beställa böcker som inte finns på det egna biblioteket vid alla kommunala bibliotek.

Innan ni slutar

Gör en utvärdering av hur ni tycker att studierna har fungerat innan ni avslutar cirkeln. Fick ni ut det ni tänkt er av studierna? Har alla fått sina intressen tillgodosedda?

Skriv gärna till författaren: Arne Reberg, Simonsdal, 646 92 Gnesta eller förlaget: Bilda Förlag, Box 42 053, 126 13 Stockholm, och berätta vad ni tyckte om boken och hur den kan förbättras vid en ny tryckning.

Frågeställningar att diskutera

Frågeställningarna nedan är avsedda som en allmän inspirationskälla som ger lite hjälp att komma igång med studierna. Välj bara ut sådan frågor som intresserar er och formulera egna, som passar bättre för de syften som just ni har med cirkeln!

1. Jämför med varandra vilken bild ni har av Martin Lönnebo och hans insatser när ni kommer till studie-cirkeln och gå sedan tillbaka och gör en ny värdering i slutet av studierna. Vad har hänt, har bilden förändrats? Hur i så fall?

2. Spara på de faktaupplysningar om Martin Lönnebos liv och person som ges här och där i boken. Vilken bild av människan Martin Lönnebo ger de er sammantaget så småningom?

3. Lägg också genom hela boken märke till hur Martin Lönnebo förhåller sig till författarens utspel och provokationer. Hur väljer han att bemöta dessa i olika

sammanhang? Hur bemöter han författarens brottnings med andliga frågor? Vilken bild tycker ni växer fram av den andliga gestalten Martin Lönnebo, tycker ni?

4. Varför tycks författaren inledningsvis och under en god del av deras gemensamma ”andliga resa” bli så provocerad av Martin Lönnebos sätt att svara och förhålla sig?

5. Hur ser ni på de andligt mystiska upplevelser som författaren delger Martin Lönnebo och på det samspel som uppstår i resonemangen kring dessa?

I Ske Din vilja

1. Martin Lönnebo värjer sig mot en renodlad levnadsteckning. Diskutera hans motivering.

2. Författaren hoppas komma till klarhet om egna religiösa upplevelser genom att föra en andligt inspirerad dialog med Martin Lönnebo. Tycker ni det är en bra utgångspunkt för boken?

3. Vilken bild ger författaren av Martin Lönnebos böcker? Vilken känsla får ni själva för Martin Lönnebos sätt att uttrycka sig när ni läser citaten ur hans böcker efter kapitelssluten?

4. Instämmer ni i att kristna författare ställs inför och har svårt att lösa problemet med att ”tala om det out-sägliga utan att det blir himlande med blicken bortvänd från världen”? Hur tycker ni Arne Reberg lyckas lösa problemet själv i sin bok? Och Martin Lönnebo i sina skrifter?

II Vi talar om Babels torn och om folkförsoning

1. Vad anser ni om Martin Lönnebos bemötande av författarens upprördhet inför terrorattackerna på Manhattan, vedergällningsshoten som följde och kristenhetens reaktioner, säger om Lönnebos sätt att förhålla sig till politiskt inflammerade frågor?

2. Hur gestaltar författaren det första mötet med Martin Lönnebo? Hur stämmer det med er egen uppfattning om Martin Lönnebo?

3. Författaren poängterar de helt skilda livserfarenheter, men även likheter, som han och hans samtalspartner har. Vilken inverkan kan det ha på författarens möjligheter att förstå Martin Lönnebo och rättvisande spegla hans sätt att tänka och resonera?

4. Hur reagerar ni inför det Martin Lönnebo säger om sin tro och kyrkans framtid?

III Vi talar om mysteriet och om Guds terrorister

1. Martin Lönnebo pläderar i brev för att inte förneka smärtan av ”oförmåga att i sanning samtidigt tänka på människans olycka, Guds fullkomlighet och sambandet mellan de två”. Hur ställer ni er till hans sätt att resonera här?

2. I kapitlet diskuteras religionskrig och grymheter i religionens namn. Hur bemöter Martin Lönnebo författarens resonemang här?

3. Efter att ha läst kapitlet, vilka penseldrag till bilden av Martin Lönnebo menar ni att författaren har tillfört i detta avsnitt av boken?

IV Vi talar om helheten och överlåtelsen

1. Har ni läst Dag Hammarskiölds bok ”Vägmärken”? Vad vet ni om hans livssyn, som kommenteras i texten, och hur förhåller ni er till den? Vad lärde Hammarskiöld av Albert Schweitzer om det kristna språket?

2. Religiös mystik, vad betyder det för er?

3. Hur berör er berättelsen om Martin Lönnebos ökennatt? Har ni själva någonsin varit i ”nära-döden-situationer”? Med vilka andliga upplevelser i så fall?

V Vi talar om döden, sorgen och trösten

1. Diskutera vad som sägs i texten om att förmedla tröst. Är upplevelser av communion vanliga tror ni? Har ni själva tagit emot tröst som getts på ett bra sätt?

2. Vad tycker ni man kan lära av hur Jobs vänner handlade när han hade det svårt?

3. Vilka reflexioner gör ni kring berättelsen om besöket på Kågedalens kyrkogård? Är man hjälpt av en speciell plats att sörja på?

VI Vi talar om Svenska kyrkan och om Bibelns machokultur

1. Vad säger Martin Lönnebo om mötet mellan den lutherska kyrkans och andra religioners tänkesätt? Och vad säger ni själva?

2. Vad kan det bero på att 60 000 medlemmar lämnade Svenska kyrkan 2001?

3. Vad tror ni Martin Lönnebo menar när han säger att ”egentligen är det omöjligt att vara präst”? Och när han säger att ”kyrkan behöver präster som vet att de inte duger”?

4. Författaren talar om Bibelns och kyrkans macho-dyrkan. Vad svarar Martin Lönnebo och vad tänker ni om detta?

VII Vi talar om rötter och om barnet i oss

1. Vilka pusselbitar till porträttet av Martin Lönnebo ger er skildringen av resan till hans barndoms trakter?

2. Kanske vore det värdefullt för förståelsen av Martin Lönnebos uppväxtmiljö att läsa någon skönlitterär bok av en Västerbottensförfattare som skildrat sådana miljöer? Fråga efter tips på biblioteket om ni tror det.

3. Vilka grundläggande karaktärsdrag tror ni danas/stärks av de uppväxtförhållanden som beskrivs?

4. Har ni någon gång känt av skyddsängeln som Martin Lönnebos syskon tror på?

VIII Vi talar om Guds gröna fingrar och om teknikens paradisdrom

1. Hur tycker ni författaren speglar Martin Lönnebos naturkänsla?

2. Vad säger Martin Lönnebo om kyrkans och egna miljöinsatser? Vad anser ni, vilka krav bör ställas på miljö-tänkande inom Svenska kyrkan?

IX Vi låter tystnaden tala

1. Retreater, att undandra sig det vanliga livet, att låta tystnaden tala, hur tilltalade är ni av det? Vad anser ni att de kan tillföra?

2. Kan och behöver andliga upplevelser gestaltas i ord, eller kan man dela dem under tystnad? Vad säger ni?

3. Ta gärna närmare del av Hjalmar Gullbergs uppfattning om tystnadens religiösa innebörd.

4. Diskutera resonemangen i kapitlet om asketism och att döda jaget. Vad anser ni själva?

X Vi talar om tillit och om du och jag

1. Tillit – överlåtelse – tro, hur hänger begreppen samman enligt er mening? Hur ser ni på Martin Lönnebos formulering om vad överlåtelse är i kapitlets slut?

2. Vad tror ni Martin Lönnebo menar med uttalanden som: ”Jag tillber Gud därför att jag inte förstår mig på Gud” och ”Vi behöver säga du till världen”?

3. Martin Lönnebo har framträtt som en ”motsägelsernas man” under deras samtal hävdar författaren. Stämmer det med er uppfattning om Martin Lönnebo?

4. Hur tycker ni symboliken fungerar i ljustrådet i Linköpings domkyrka?

XI Vi talar om skönheten, godheten och jublet

1. Vilken roll har kärleken och godheten i världen för den kristne?

2. Vad betyder skönheten i kyrklig arkitektur för de andliga upplevelserna?

3. Hur tolkar ni det Martin Lönnebo säger om helighet, kyrkliga former och liturgi?

4. Samtalet refererar till Nathan Söderblom och Tomas Tranströmer. Har ni läst något av vad de skrivit? Med vilken behållning?

XII Vi talar om konsten att behålla Gud

1. Bödens roll i den kristnes liv – vad säger Martin Lönnebo om den? Och hur vill ni själva beskriva den?

2. Biskop Martin talar om bönen som en pilgrimsväg. Vad menar han med det?

3. Rada upp argument för och emot detta med radband som religiöst hjälpmedel. Vilken slutsats kommer ni fram till?

XIII Vi talar om fattiga och rika

1. Hur ska den religiöse förhålla sig till fattigdom och rikedom i världen enligt Martin Lönnebo och enligt er själva, när det gäller:

enskilda personer?

Svenska kyrkans sätt att förvalta sina tillgångar?

förhållandet globalt mellan i- och u-länder?

2. ”Vår inre tomhet är nog det största framtidshotet”, säger Martin Lönnebo. Vad menar han? Instämmer ni?

3. Vad kan och bör, enligt er mening, den enskilda människan i vårt land bidra med, ekonomiskt och på annat sätt, för att lindra nöden i världen? Får man en större förståelse för den genom handlingar som att bo på en soptipp i Kairo någon tid? Vad tycker ni man i så fall bör göra med en sådan insikt?

XIV Vi talar om sfärernas harmoni

1. Hur ser ni på psalmsångens och musikens roll i det religiösa livet?

2. Har ni själva haft några starka upplevelser där musik och andlighet förenats?

3. Tycker ni att världslig musik ska spelas i kyrkorna?

XV Vi talar om ett budskap i advent

1. Om kyrkan ska vara samhällstillvänd – hur vill ni att det ska visa sig rent praktiskt i olika sammanhang? Är det t.ex. rätt att som ärkebiskop K G Hammar kritisera USA:s bombningar i Afghanistan?

2. Författaren skildrar en egen mystisk upplevelse. Förstår ni vad han menar? Vad säger ni om det sätt som Martin Lönnebo tar emot berättelsen om upplevelsen på?

3. Martin Lönnebo jämför den religiöses och ateistens, t.ex. existentialistens, förhållningssätt till livet och världen. Vilka uppfattningar har ni om detta?

XVI Vi talar om en doft av nåd

1. Dofter och andlighet – hur ser ni på det sammanhanget?

2. Vad är nåd för er?

XVII Biskop Martins profetia och min Via Dolorosa

1. Vad säger ni om Martin Lönnebos formulering av det ”viktiga mötet människor emellan” i brevet?

2. Martin Lönnebo försöker sammanfatta kristenhetens framtid. Delar ni hans synsätt, eller är ni mer eller mindre optimistiska?

3. Författaren söker sig fram till en ny andlig position i slutet av boken. Vad säger ni om hans ståndpunkter och upplevelser under samspelet med Martin Lönnebo? Hur tycker ni han verkar ha utvecklats under ”den andliga resan”?